

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Jakub Dolejš

Název práce: Komparace reprezentace homosexuálních mužských postav v superhrdinských komiksech vydavatelů Marvel a DC v 90. letech

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Lucie Kýrová

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Cílem předložené práce je prozkoumat prezentaci homosexuálních mužských postav v komiksech vydávaných nakladateli Marvel a DC Comics v 90. letech 20. století. Autor chce analyzovat jejich vyobrazení, specificky příběhy a scény jejich „coming out“. Vedle těchto scén autor také zkoumá příběhy a postoje týkající se epidemie AIDS/HIV s cílem zjistit, jakou roli toto onemocnění hrálo v příbězích zvolených postav. Záměrem této rešerše je pak lépe porozumět „společenským postojům a hodnotám tohoto období, stejně jako způsobům, jakými média mohou tyto postoje utvářet a reflektovat.“

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autor si zvolil téma, které poslední dobou získává větší pozornost akademiků. Práce tak měla možnost k této rozvíjející se debatě přispět. K analýze jednotlivých postav a jejich příběhů přistupuje kolega Dolejš skrze teorii genderové performativity (gender performativity), specificky pak queer performativity.

Práce je tematicky rozdělena do pěti kapitol – historický kontext vývoje LGBTQ+ hnutí a boj za jejich práva, Queer teorie, vývoj superhrdinských komiksů v USA, analýza homosexuálních mužských postav v komiksech Marvel a DC Comics, a poslední komparativní kapitola reprezentace těchto postav v komiksech těchto dvou zvolených nakladatelství. Tato organizace je bohužel docela nešťastná pro dané téma. Kapitoly jsou nevyvážené a nejsou vzájemně propojené. Druhá teoretická kapitola má jen jednu stránku a pár řádek a měla by být součástí úvodu. V úvodu není metodologie zmíněna vůbec. V úvodu dále chybí jakákoliv analýza existující vědecké literatury a použitých zdrojů na téma komiksů a LGBTQ+. Není pak vůbec jasné, z jaké vědomostní základny předložená práce vychází a jakým způsobem se jí snaží doplnit. Naopak tam autor uvádí změnu původního tématu diplomové práce, což je zbytečné, vzhledem k tomu, že toto je uvedeno v závěrečných tezích.

Dvě kontextové kapitoly – první a třetí, nabízí historický přehled vývoje LGBTQ+ hnutí a superhrdinských komiksů, nejsou ale propojeny se zbytkem práce. Čtenář sice dostane historický vývoj dvou fenoménů, ale není jasné, jaký vliv tyto měly na tvůrce komiksů a jejich obsah. Toto propojení chybí i ve stěžejní kapitole 4 – analýza homosexuálních mužských postav v komiksech. Čtenáři pak není jasné, jako roli/vliv měl společenský vývoj postoje vůči LGBTQ+ komunitě a vliv LGBTQ+ hnutí na produkci komiksů a jejich reprezentaci homosexuality, alternativních sexualit a epidemie AIDS/HIV. Dozvíme se jen (lépe řečeno čtenář nabude dojmu), že homosexualita a homosexuálové byli vyobrazováni spíše negativně, ale zůstává otázka, proč se vůbec toto zobrazení do komiksů dostalo, případně, jestli to byl pokus některých autorů otevřít témata považovaná za tabu, právě třeba pod vlivem sílícího hnutí LGBTQ+.

Pátá, komparativní kapitola je opět velmi krátká, sotva 3 stránky, a nabízí více méně jen souhrn dat. Efektivnější by bylo zahrnout toto srovnání už do analýzy v kapitole čtvrté tak, aby se komparace prolínala celou prací. To by vyžadovalo změnu struktury kapitoly, která by ale práci jen prospěla. Organizace čtvrté kapitoly sama o sobě není nejšťastnější. Kolega Dolejš napřed analyzuje postavy z komiksů Marvel, jejich „coming out“ a postoje k AIDS/HIV. Následuje sekce komiksů DC Comics a

scén „coming out“ a AIDS/HIV. Zde by bylo efektivnější organizaci změnit a zakomponovat slibovanou komparaci – analyzovat scény „coming out“ u obou nakladatelství současně a rovnou je porovnat, pak se následně zaměřit na AIDS/HIV. Tato struktura by lépe pomohla předložit analytickou interpretaci výskytů a zpracování daných témat, nejen popis postav a scén a následný výčet dat v kapitole páté.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je plná překlepů, gramatických chyb, krkolomných překladů z angličtiny a anglicismů a potřebovala by jazykovou korekturu. Pár příkladů: „udělá diagnózu Jima“ místo „diagnostikuje Jima“ na str. 36 nebo překlad „openly gay candidate“ jako „otevřený homosexuální kandidát“ místo „otevřeně“ na str. 6. Autor by mohl také použít ustálené české překlady pro názvy hnutí jako je Nová levice (New Left) nebo Nová pravice (New Right), str. 5. Citace v uvozovkách by už neměly být v kurzívě.

Zdá se, že autor zvolil citační normu Chicago Style. Nicméně míchá formu pro bibliografii s formu pro poznámky pod čarou – například pozn č 1 a č 10. Odkazy na elektronické zdroje jsou jen formou odkazu na webovou stránku a postrádají jakékoliv další požadované informace. Všechny náležitosti citačního formátu a jednotlivých druhů zdrojů lze dohledat via stránky knihovny FSV, kde je odkaz na volně přístupnou část Chicago Style – Citation Quick Guide.

Používání akronymu CMAA – ve třetí kapitole autor rozebírá vznik kodexu a organizací kontrolujících obsah komiksů. Nicméně používá stejný akronym pro různá uskupení: Comics Magazine Association of America (str. 18), Úřad pro komiksový kodex (str. 20), Úřad pro komiksy (str. 20) a zpět ke Comics Magazine Association of America (str. 21). Z textu není jasné, jestli se jedná o jeden úřad, který během let změnil jméno nebo jen o autorovu nepozornost.

Identifikace vybraných komiksových postav – ve čtvrté kapitole autor nekonzistentně označuje vybrané postavy jejich civilními a superhrdinskými jmény. Toto je pro čtenáře, který tyto postavy a komiksy nezná, zmatečné. Efektivnější by bylo používat obě jména, například formou superhrdinské jméno/civilní jméno.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: Práce je originální; celková podobnost s ostatními zdroji je 11 %, z toho jednotlivé shodné položky představují kolem 1 % a jedná se o ustálené fráze, názvy organizací nebo citace.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Autor si vybral velmi zajímavé a originální téma s velkým potenciálem. O to je smutnější, že předložená práce má tolik zásadních nedostatků. Práci obecně chybí vzájemné propojení kapitol a témat; náznak analýzy a aplikace teorie queer performativity se objevuje jen v kapitole 4 a to jen letmo. Práce by měla čtenáře touto aplikací provést, nejen oznámit, že tato a tato scéna z pohledu teorie splňuje toto a toto. Autor musí čtenáře o své interpretaci přesvědčit. V mnoha případech je analýza scén a postav nedotažená a byla by potřeba širšího kontextu. Například v případě hodnocení postavy Corinthian z příběhů Sandmana autor neupozorňuje čtenáře, že Corinthian je noční můra, která utekla ze světa Snění do světa Bdění, to by částečně vysvětlovalo jeho brutalitu. V tomto případě by se autor měl také podívat na další homosexuální postavy, či postavy s alternativní sexualitou v tomto komiksu, což by dále pomohlo lépe analyzovat vyobrazení homosexuality v těchto příbězích – je Corinthian jediný reprezentant LGBTQ+ v těchto příbězích a pokud ano, proč je toto negativní postava? Jaký dopad toto vyobrazení má? Anebo je zde LGBTQ+ postav více a tato noční můra je jen jednou z nich? A pokud ano, jsou tyto postavy negativní nebo pozitivní? Takovýchto „nedotažených“ analýz je v práci bohužel více.

Práci chybí jasný argument. Ani jednotlivé kapitoly nemají jasnou argumentaci. Jedná se více méně o popisné předložení faktů. Nicméně díky tomu práce neodpovídá na vytyčené výzkumné otázky a nepředkládá jednoznačné závěry.

S ohledem na zkušenost s pracemi vedenými Dr. Sehnálkovou se musím ptát, jestli autor svoji rešerši s vedoucí práce konzultoval a jestli si dal dost času na revize. Většina nedostatků této práce by se dala vyřešit jedním až dvěma měsíci intenzivních revizí a oprav. S ohledem na originalitu tématu si myslím, že je na místě, aby si autor zvážil, zda neodložit obhajobu a práci opravit tak, aby byla nejen obhajitelná, ale aby na ni mohl být po zásluze hrdý.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A-F):

Předložená práce nespĺňuje nároky a standardy kladené na bakalářské práce, a proto ji nedoporučuji k obhajobě.

Datum: 18.1.2023

Podpis: Lucie Kýrová

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepište v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.